

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau	BaO
Instellingsnummer	3285
Instelling	Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs
directeur	Annemie DE BIE
adres	Zandstraat 25A - 9930 ZOMERGEM
telefoon	09-372.71.53
fax	09-372.09.63
e-mail	bs.zomergem@g-o.be
website/URL	www.zandloper.be
Inrichtende macht/Bestuur	Het Gemeenschapsonderwijs 960104
adres	Emile Jacqmainlaan 20 - Alhambragebouw 1000 BRUSSEL-STAD
Overkoepelende structuur	Basisonderwijs Meetjesland 121301
Tijdstip doorlichting	van 25 mei 2009 tot 28 mei 2009
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Francis VANDENBROUCKE
Teamlid	Philippe DECRUYNAERE
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil
Datum van bespreking met de instelling	24 juni 2009

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	Leergebieden in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
4	KWALITEITSPROFIEL	7
5	RESULTATEN	9
5.1	(Leer)prestaties	9
5.2	Schoolloopbaan	13
5.3	Outcomes	13
5.4	Tevredenheid	14
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	15
6.1	Algemeen	15
6.2	Personeel	15
6.3	Logistiek	16
6.4	Onderwijskundig	17
7	STERKTES EN ZWAKTES	21
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	21
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren	21
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren	21
8	ADVIES	22
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	23

1 INLEIDING

Van 25 mei 2009 tot 28 mei 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op de naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- toename moeders niet in het bezit van een diploma secundair onderwijs
- betekenisvolle aanwezigheid van leerlingen met specifieke noden
- groot aantal leerlingen met leerachterstand
- sterke verjonging van het lerarenkorps
- Sterke verschillen qua context- en inputkenmerken tussen beide vestigingsplaatsen

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en de procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting. De geselecteerde items zijn aangeduid met 'J' of met 'X'.

3.1 Leergebieden in de focus

<u>Gewoon kleuteronderwijs :</u>	DL-f
Leergebied	
Nederlands	J
wiskundige initiatie	
wereldoriëntatie	J
muzische vorming	
lichamelijke opvoeding	J
<u>Gewoon lager onderwijs :</u>	
Leergebied	
Nederlands	J
Frans	J
wiskunde	
wereldoriëntatie	
muzische vorming	
	J
lichamelijke opvoeding	
Leergebiedoverschrijdende ET	
leren leren	J
sociale vaardigheden	J
ICT	

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Algemeen		
Leiderschap		
Visie		
Besluitvorming		
Kwaliteitszorg		
Zelfevaluatie		
Kwaliteitssysteem		
Personeel		
Personeelsbeheer		
Personeelsorganisatie		X
Evaluatiesysteem		X
Professionalisering		
Aanvangsbegeleiding		
Deskundigheidsbevordering		
Logistiek		
Materieel beheer		
Financiële middelen		
Kostenbeheersing In/ curs		
Uitrusting		X
Infrastructuur		
Welzijn		
Veiligheid		X
Gezondheid en hygiëne		
Milieu		X
Werken/ stages		
Onderwijskundig		
Curriculum		
Onderwijsaanbod		X
Onderwijsorganisatie		X
Begeleiding		
Afstemming andere partners		
Leerbegeleiding		X
Loopbaanbegeleiding		
Socio-emotionele begeleiding		X
Evaluatie		
Evaluatiepraktijk		X
Rapporteringspraktijk		X

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

Output		
Schoolloopbaan		
Rendement		X
Toegang tot onderwijs		
Outcomes		
Vervolgonderwijs		X
Aansluiting arbeidsmarkt		
Tevredenheid		
Leerlingen		
Personeel		
Partners		

4 KWALITEITSPROFIEL

De basisschool bestaat uit twee vestigingsplaatsen: 'De Zandloper' in Zomergem en 'De Notelaar' in Waarschoot. Beide afdelingen kenmerken zich door hun kleinschaligheid, familiaal karakter en expliciete aandacht voor het welbevinden van alle kinderen. De teamleden gaan hartelijk en respectvol om met elkaar en met de leerlingen zodat er een positief en veilig leef- en leerklimaat heerst. De familiale sfeer in beide scholen zorgt ervoor dat iedereen elkaar kent en dat betrokkenheid en inspraak van ouders en kinderen geen ijdele begrippen zijn.

Het korps bestaat uit een groep geëngageerde mensen die, zeker per vestigingsplaats, hechte teams vormen. Beginnende leraren worden door ervaren collega's en mentoren ondersteund waardoor zij zich de specifieke werking binnen de school snel eigen kunnen maken. Dit bevordert in grote mate de gezamenlijke doelgerichtheid bij het realiseren van de leerplannen.

De school ontwikkelde nog geen adequaat outputbeleid en kan weinig valide outputgegevens voorleggen. Tot vorig schooljaar nam de school nog niet deel aan externe toetsen of proeven en kon ze het rendement van haar onderwijs enkel afwegen aan intern verzamelde resultaten van leerprestaties. Heel recent namen de leerlingen van de eindklassen van beide vestigingsplaatsen deel aan centrale toetsen met naar verluidt bevredigende resultaten.

In de kleuterafdelingen is het aanbod voor Nederlands en wereldoriëntatie geïntegreerd binnen de thema's die zoveel mogelijk aansluiten bij de ervarings- en leefwereld van de kinderen en waarbij de leerdoelen bewaakt worden vanuit de leerplannen. Daarnaast draagt de inrichting van de meeste kleuterklassen met functionele hoeken ertoe bij dat de verschillende domeinen van onder meer Nederlands en wereldoriëntatie vrij systematisch aan bod komen.

De lerarenteams van beide lagere afdelingen slagen er in om aan het leergebied Nederlands een kwaliteitsvolle invulling te geven. Ook de voorgelegde resultaten wijzen erop dat het schoolteam de eindtermen voor dat leergebied realiseert. Het onderwijsleerpakket is richtinggevend voor het onderwijsleeraanbod, maar ook gerichte aandacht voor taalvaardigheid oefent een gunstige invloed uit. De onderliggende leerdomeinen komen evenwichtig aan bod.

Niettegenstaande de leerlingen in een aantal klassen nauwelijks de kans krijgen om - los van het leerboek Frans - in contact te komen met de Franse taal, wijzen toetsen erop dat de eindtermen voor dit leergebied worden bereikt. In tegenstelling tot wat de uitgangspunten van de eindtermen Frans beogen, besteden de meeste leraren bijzonder veel aandacht aan het verwerven van schriftelijke vaardigheden. Spontane communicatie in situaties die aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen komt eerder zelden voor. Voor het leergebied lichamelijke opvoeding ontbreekt in de lagere afdelingen voldoende gradatie en continuïteit in het aanbod waardoor de realisatie van de eindtermen niet volledig verzekerd is. Ook de infrastructuur en uitrusting van beide turnzalen beantwoorden slechts gedeeltelijk aan de materiële vereisten om een hedendaags aanbod voor lichamelijke opvoeding te kunnen realiseren.

De school beschikt nog niet over een duidelijke opbouw voor 'leren leren' en sociale vaardigheden, maar in de onderwijspraktijk worden de kerngedachten van beide leergebiedoverschrijdende thema's veelvuldig geconcretiseerd. In de kleuterafdelingen worden hiervoor reeds de fundamenteën gelegd.

Voor 'leren leren' verkent een werkgroep de mogelijkheden om tot een schoolspecifieke planning te komen en deze te koppelen aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren'.

Naast de bijna permanente aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling die een vaste plaats heeft in het school- en klasleven en waardoor het welbevinden van de kinderen wordt verhoogd, hebben ook de groene, open omgeving in Zomergem en de kindvriendelijke schoolinrichting in Waarschoot hun invloed op het realiseren van kwaliteitsvol onderwijs in deze school.

In de leerbegeleiding van de leerlingen heeft het schoolteam oog voor zowel kinderen met een leervoorgrond als voor kinderen met een leerachterstand. In de verschillende leerlingendossiers is een vrij grondige beginsituatie herkenbaar van waaruit leraren vertrekken bij het al dan niet bieden van extra ondersteuning of uitdagingen. In de meeste klassen gebeurt remediëring en differentiatie op basis van toetsresultaten, voornamelijk binnen de legebieden Nederlands en wiskunde. In alle klassen zijn vormen van contract- en hoekenwerk herkenbaar. Een aantal teamleden wendt deze werkvormen aan in functie van differentiatie. De kleuterobservatielijsten dragen ertoe bij dat de ontwikkeling van de kleuters zo volledig mogelijk in beeld wordt gebracht. Het leerlingvolgsysteem in de lagere school is een handig instrument bij de opsporing en signalering van leer- of ontwikkelingsproblemen. Het leerlingdossier daarentegen bevat veel documenten. Het is daardoor minder overzichtelijk.

Het schoolteam voert nog geen doordacht en eenduidig evaluatiebeleid. Het ontbreken van een visie, met daarin onder andere aandacht voor de wijze waarop in het lager onderwijs evaluatie en rapportering zich tot

elkaar verhouden, belemmert samenhang in de manier waarop de school evalueert en rapporteert. De kleuterrapporten en de nieuwe rapporteringsvorm in het eerste leerjaar bevatten echter waardevolle elementen die een belangrijke hefboom kunnen zijn om een degelijk en kwaliteitsvol evaluatiebeleid uit te bouwen.

Momenteel beperken de bestaande schoolgebouwen in Zomergem de mogelijkheden om op een aantal vlakken een degelijke onderwijspraktijk te realiseren. Bouwplannen voorzien in een totaal nieuwe school. Dit dient zo dringend mogelijk te worden uitgevoerd zodat de kinderen binnen afzienbare tijd kunnen genieten van de noodzakelijke veiligheid en hygiëne in een comfortabele schoolinfrastructuur. Een meer ordelijke en uitdagende materiële inrichting van sommige lokalen is eveneens wenselijk.

Samenvattend kunnen we stellen dat de school goede resultaten kan voorleggen. Een degelijke schoolleiding en een competent team die zich ten volle inzetten om kwaliteitsvol en hartelijk onderwijs te bieden, zijn daar niet vreemd aan. Door verder aandacht te besteden aan de outputresultaten en door gezamenlijk te bewaken dat alle leerplandoelen voor alle leergebieden in beide niveaus voldoende aan bod komen, zal het team degelijk onderwijs kunnen blijven aanbieden.

De zorgwerking wordt gedragen door een competente en gemotiveerde leerkracht en beoogt maximale leer- en ontwikkelingskansen voor alle kinderen.

Het team is er zich van bewust dat een meer planmatige aanpak noodzakelijk is om de leergebiedoverschrijdende doelen van leren leren in samenhang te kunnen nastreven. Dit geldt ook, weliswaar in mindere mate voor de ontwikkeling van de sociale vaardigheden.

De inspectie rondt de schooldoorlichting af met het formuleren van een gunstig advies beperkt in de tijd. De school kan tot op heden niet afdoende aantonen dat de eindtermen lichamelijke opvoeding op graduele en continue wijze gerealiseerd worden.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

5.1.1 Kleuteronderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van ontwikkelingsdoelen:

Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- Er zijn outputgegevens die erop wijzen dat de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in voldoende mate worden nagestreefd. Observatielijsten en genormeerde testen geven een vrij duidelijk beeld van de evolutie van de taalcompetenties bij de kleuters. Vanaf de tweede kleuterklas worden de vaardigheden die leiden tot schoolbekwaamheid eveneens vrij nauwgezet opgevolgd.
- De leerinhouden worden in het kleuteronderwijs geïntegreerd aangeboden. De ontwikkelingsdoelen spelen in mindere mate een rol bij de planning van het aanbod omdat de leidsters ervan uitgaan dat deze nagestreefd worden door het realiseren van het leerplan.
- Meestal vanuit verantwoordingsperspectief worden leerplandoelen genoteerd in de planningsdocumenten of wordt daarnaar verwezen. Er wordt echter nog niet altijd consequent nagegaan of alle leerplandoelen worden gerealiseerd.
- Naast het leerplan hanteren de kleuterleidsters op een vrij doordachte wijze onderwijsmethodes, themamappen en ervaringsverruimende materialen om de belangstellingscentra te verrijken of op een speelse manier met taal bezig te zijn.
- Bij de aanvang van het schooljaar hebben de leraren doorgaans een algemeen beeld over de taalvaardigheid van de kinderen door middel van contacten met ouders en collega's, observaties uit de vorige groepen en/of het kindvolgsysteem.
- De begrippen- en streefwoordschattelijsten worden meestal functioneel aangewend. Zij bepalen mede het taalaanbod binnen het belangstellingscentrum.
- Doordat taalvaardigheid al geruime tijd aandacht krijgt vanuit het GOK-beleid is mede hierdoor een gunstige invloed merkbaar op het talig aanbod in de verschillende kleuterklassen.
- De talige competenties bij de kinderen worden in belangrijke mate gestimuleerd door een voorbeeldig mondeling taalgebruik van de leidsters. Op deze manier bieden zij alle kleuters voldoende kansen om zelf actief met taal te experimenteren in verschillende ervaringssituaties.
- Differentiatie in het onderwijsaanbod en preventieve en remediërende maatregelen dragen bij tot een efficiënte en doelgerichte ondersteuning van de individuele noden van kleuters, ook op talig vlak.

Wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- Uit de analyse van de thema's blijkt dat de kleuters voor de verschillende domeinen van het leergebied voldoende en boeiende ervaringskansen krijgen. De thema's zijn afgestemd op de beleefswereld en het ontwikkelingsniveau van de kleuters.
- De mate waarin de leerplandoelen door de teamleden als referentiekader of controle-instrument gehanteerd worden is sterk variërend. Dit verhindert echter niet dat in alle klassen op een evenwichtige wijze aan de basiscompetenties wordt gewerkt.
- Activiteiten gelinkt aan wereldoriëntatie zijn zoveel mogelijk geïntegreerd in het dagelijkse aanbod. Door de thematische aanpak wordt intentioneel aandacht besteed aan het leggen van verbanden tussen de inhouden uit de verschillende leergebieden.

- In de meeste klassen stimuleert een aangename en functionele klasinrichting in belangrijke mate de ontwikkelingsmogelijkheden van de kleuters. Daarnaast biedt de variëteit aan (didactische) materialen voldoende kansen om de kinderen te laten experimenteren. Het klasmanagement getuigt in de meeste leeftijdsgroepen van een goed inzicht in de opbouw van een rijke en uitnodigende leef- en leeromgeving. De onderwijshouding van de leidsters versterkt dit.
- Uit de klaspraktijk blijkt dat de kleuterleidsters aandacht hebben voor het ontwikkelen van de zelfsturing en de verzelfstandiging van de kleuters. Stappenplannen, pictogrammen en planningsborden dragen hiertoe bij. Deze initiatieven vormen de basis voor het leren leren in de lagere afdeling.
- Het team integreert zowel het aanbod van externen als functionele leeruitstappen in de themaplanningen. Mede hierdoor krijgen de kleuters ruime kansen om een explorerende en onderzoekende houding te ontwikkelen.

Lichamelijke opvoeding

Voldoet

Vaststellingen

- Recent werd een leerlijn ontwikkeld waarbij de doelstellingen voor de ontwikkeling van de motorische competenties werden verdeeld over de verschillende leeftijdsgroepen. Door een complementair aanbod in verschillende klassen bewaakt de zorgcoördinator op een efficiënte wijze of alle ontwikkelingsdoelen nagestreefd worden.
- De zorgcoördinator verzorgt op een deskundige en planmatige manier activiteiten voor de derde kleuterklas waarbij de kinderen gestimuleerd worden om de schrijfmotoriek op een creatieve manier te ontplooien.
- In alle klassen wordt de bewustwording van het eigen lichaam gestimuleerd via aangepaste oefeningen uit de bewegingspedagogiek van Veronica Sherborne. De inbreng van de zorgcoördinator is hierbij sterk motiverend en ondersteunend voor de leidsters.
- In alle klassen is er aandacht voor een gezonde en veilige levensstijl, expressie (o.a. kleuteraerobic) en aangepast sociaal functioneren
- De schooldomeinen en de speelplaatsinrichting bieden heel wat bewegingsmogelijkheden voor de kinderen.

5.1.2 Lager onderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **realiseren** van eindtermen en leerplannen:

Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- De recente introductie van een leerlijn taal biedt voldoende garantie dat zowel het aanbod als de realisatie van de leerplandoelen gewaarborgd zijn. Daarenboven gaat het team er van uit dat bij de keuze voor een nieuw onderwijsleerpakket voor Nederlands werd geopteerd voor materiaal dat volledig tegemoet komt aan de vereisten van het leerplan. De interpretatie van de leerlingenresultaten voor spelling leidde tot de toevoeging van een cursorische methode voor spelling. Dit betekent echter niet dat andere leerdomeinen van Nederlands verwaarloosd zouden worden.
- Het onderwijsaanbod is voldoende gestructureerd door onder meer het systematische gebruik van de onderwijsleerpakketten. Niettegenstaande het recent ingevoerde onderwijsleerpakket nog niet beschikbaar is voor alle klassen is de verticale samenhang over de klassen heen in voldoende mate gewaarborgd.
- Het evenwicht tussen de domeinen van Nederlands wordt veelal in voldoende mate bewaakt. Diverse leesinitiatieven, zoals onder meer niveaulezen, tutorlezen en bibliotheekbezoek zorgen voor voldoende technisch leesrendement.

- De implementatie van verschillende acties uit eerdere GOK-actieplannen ligt aan de basis van een verschuiving van overwegend technisch-cognitief taalonderricht naar taalonderwijs waarbij ook de ontwikkeling van mondelinge communicatieve vaardigheden bewust nagestreefd wordt.
- Het overgangsgesprek en de leerlingendossiers met rapport- en volgsysteemgegevens bezorgen de leraren doorgaans een algemeen beeld van het taalniveau van de kinderen. Naast gestandaardiseerde toetsen gebruiken teamleden methodegebonden en eigen toetsing om te peilen naar de vorderingen van de leerlingen. De evaluatie is vooral gericht op de rapportering.
- Op basis van de resultaten van genormeerde tests uit het leerlingvolgsysteem voor lezen en spelling worden zowel het onderwijsleerproces als de organisatie soms bijgestuurd.
- De leraren hebben oog voor de horizontale samenhang tussen de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie. Binnen wereldoriëntatie krijgen kinderen eveneens de gelegenheid om communicatieve vaardigheden frequent en in verschillende contexten te oefenen.
- Binnen het leergebied Nederlands creëren leraren veelvuldig kansen om de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden gepast te integreren.

Frans

Voldoet

Vaststellingen

- De school houdt nog niet systematisch betrouwbare outputgegevens bij om aan te tonen dat ze met zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen en het leerplan Frans realiseert. In haar evaluatiepraktijk maakt ze overwegend gebruik van het methodegebonden evaluatiemateriaal. Daaruit blijken veelal aanvaardbare resultaten.
- Het referentiekader om het onderwijsleeraanbod voor het leergebied Frans te plannen is een onderwijsleerpakket dat de meeste leraren vrij consequent volgen. Hierdoor is de verticale samenhang en de graduele opbouw in het leeraanbod gegarandeerd.
- De didactische aanpak voor het leergebied Frans is eerder leerstofgericht. Er gaat – in verhouding tot het totale aanbod – veel aandacht naar de domeinen lezen en schrijven. Hoewel het verwerven van de schriftelijke vaardigheden zich volgens de eindtermen dient te beperken tot het kopiëren van eenvoudige taalstructuren, investeren leraren veel tijd in foutloos schrijven en grammaticale weetjes.
- Op basis van methodegebonden toetsen proberen teamleden een beeld te krijgen over de ontwikkelingsevoluitie die de leerlingen voor Frans doormaken. Hierbij gaat er vrij veel aandacht naar de evaluatie van het schrijven. Uit de toetsresultaten blijkt dat de leerlingen de eindtermen bereiken.
- Niettegenstaande een aantal leerlingen met een leerproblematiek kampt die tot een gedifferentieerde aanpak dwingt, zijn er weinig maatregelen herkenbaar die erop gericht zijn leerlingen die nood hebben aan extra ondersteuning op te vangen.
- Door het ontbreken van outputgegevens op basis van genormeerde (toets)resultaten kan de school zich niet positioneren ten opzichte van andere scholen met een gelijkaardige leerlingenpopulatie.
- De school ontwikkelde nog geen criteria om de kwaliteit van haar onderwijs Frans in kaart te brengen waardoor ze niet kan inschatten in welke mate haar aanpak en resultaat niet te sterk focust op de verwachtingen van een lokale secundaire school.

Lichamelijke opvoeding

Voldoet niet

Vaststellingen

- Doordat de school - om organisatorische redenen – al verschillende jaren de lestijden lichamelijke opvoeding niet toevertrouwt aan een bijzondere leermeester is de inhoudelijke invulling van deze lessen sterk afhankelijk van de deskundigheid en de ervaring van de klasleraren in deze materie. De meeste teamleden doen bewonderenswaardige inspanningen om deze bijkomende lesopdracht stipt en consequent uit te voeren, maar niettemin gaan lessen bewegingsopvoeding soms niet door.
- Niettegenstaande sinds kort de doelstellingen voor de ontwikkeling van de motorische competenties in onderling overleg verdeeld werden over de verschillende leerjaren kan de school momenteel op geen

enkele wijze aantonen dat de eindtermen lichamelijke opvoeding gegradeerd en continu nagestreefd en gerealiseerd worden.

- De lessenroosters vertonen een duidelijk onevenwicht tussen de lestijden die voorzien worden voor zwemmen en de overige domeinen van lichamelijke opvoeding. De meeste leerlingen behalen op het einde van de lagere school verdienstelijke zwembrevetten.
- De motorische competenties van de kinderen worden structureel weinig opgevolgd waardoor sommige leerlingen slechts occasioneel aangepaste begeleiding krijgen waarbij motorische ontwikkelingsproblemen geremedieerd worden.
- De schooldomeinen en de speelplaatsinrichting bieden heel wat bewegingsmogelijkheden voor de kinderen en compenseren enigszins de verouderde, onaangepaste en ontoereikende infrastructuur en uitrusting van beide gymzalen.
- Door deelname aan bepaalde SVS-activiteiten en door de organisatie van sportweken biedt de school voldoende kansen aan de kinderen om (in competitieverband) kennis te maken met verschillende sporten.

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van de leergebiedoverschrijdende eindtermen in de focus:

Leren leren

Voldoet

Vaststellingen

- De uitgangspunten die aan de basis liggen van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren zijn door de meeste teamleden in beperkte mate gekend. Ook ontwikkelde de school nog geen eigen visie op de wijze waarop ze het nastreven van deze eindtermen wil aanpakken.
- Hoewel de school een aantal afspraken maakte in verband met de organisatie van hoeken- en contractwerk bestaat er nog geen volledig uitgewerkte planning waaruit blijkt dat het team op een gegradeerde wijze werkt aan het nastreven van de verschillende leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren. De school onderzoekt sinds kort in een werkgroep haar huidige aanpak om voor leren leren een gradueel aanbod te ontwikkelen.
- In de meeste klassen gaat er ruime aandacht naar aspecten van leren leren. Een samenhangende en bewuste aanpak over de verschillende leerjaren heen ontbreekt nog.
- Hoofdzakelijk in de bovenbouw gaat er heel wat aandacht naar het verwerven en gebruiken van losse gegevens en het gebruik van verschillende soorten informatiebronnen.
- Het is onduidelijk hoe leraren de leerlingen strategieën bijbrengen om hen probleemoplossend te leren denken. De overdaad aan algoritmen, heuristieken en andere hulpmiddelen die de leerstofpakketten aanreiken om het leerproces te ondersteunen hebben eerder een verwarrend dan ondersteunend effect.
- Het team besteedt ruime aandacht aan de zelfredzaamheid, de zelfstandigheidsbevordering en het ontwikkelen van een gepaste leer- en werkhouding. In de bovenbouw van de tweede vestigingsplaats is dit een sterk kenmerk.

Sociale vaardigheden

Voldoet

Vaststellingen

- De teamleden nemen hun voorbeeldfunctie op en gaan de leerlingen voor in het respectvol omgaan met zichzelf en de andere(n). Ze creëren een veilig en hartelijk pedagogisch klimaat met bijzondere aandacht voor het ontwikkelen van sociale vaardigheden. De leerkrachten benaderen de kinderen doorgaans als evenwaardige partners en nemen hen ernstig. Ze reageren gepast op zowel positief als negatief gedrag.
- De organisatie van het klas- en schoolleven draagt in al zijn aspecten ruimschoots bij aan de ondersteuning van het sociaal functioneren van de kinderen. Voorbeelden hiervan zijn de kinderraad, de knuffeldag, de gevoelenskring, anti-pestcontracten, de thema's van de schoolfeesten ...

- Op geregelde tijdstippen wordt in de klassen een sociogram opgemaakt waardoor de leraren een overzichtelijk beeld krijgen van relaties en interacties binnen de klasgroep. Op basis van de weergegeven patronen kunnen acties ondernomen worden om de groepsdynamiek te beïnvloeden.
- In de kleuterafdelingen worden doelen voor sociale vaardigheden in elk thema bewust nagestreefd. Ook het team van de lagere afdelingen integreert doelstellingen van sociale vaardigheden, onder meer door het veelvuldig hanteren van stimulerende werk- en groepeeringsvormen en tijdens diverse extramurosactiviteiten. Geregeld worden binnen wereldoriëntatie thema's ingelast die duidelijk gericht zijn op het sociale en/of het interculturele.
- Acties uit eerdere GOK-actieplannen worden bewust verder uitgewerkt en uitgediept waardoor de aandacht binnen het team voor het nastreven van doelen inzake sociale en emotionele vaardigheden zelden vervaagt.
- Niettegenstaande de sociale vaardigheden mee beoordeeld worden in het leerlingenrapport biedt de huidige vorm van rapportering weinig kansen tot reflectie of zelfevaluatie voor dit leergebied.
- De school beschikt niet over een planningsdocument dat een gefaseerde en doelgerichte aanpak van de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden weerspiegelt. Het is echter overduidelijk dat het schoolteam alles in het werk stelt om het sociaal functioneren van alle kinderen op een doordachte en efficiënte wijze te begeleiden en te oriënteren.

5.2 Schoolloopbaan

5.2.1 Rendement

De school zet initiële stappen in het verzamelen van gegevens over het intern rendement.

Vaststellingen

- Het aantal zittenblijvers ligt, voornamelijk in 'De Notelaar', boven het Vlaamse gemiddelde. Het procentuele aantal leerlingen met schoolse achterstand is in sommige klassen beduidend hoger in vergelijking met de referentiegroep.
- Niettegenstaande heel wat kinderen met specifieke leerproblemen instromen, slaagt de school erin om aanvaardbare slaagcijfers op het einde van de lagere school voor te leggen.
- Voor de eindtermen van sommige leergebieden en de leergebiedoverschrijdende eindtermen beschikt de school niet over valide en verifieerbare gegevens om de realisatie van haar maatschappelijke opdracht te verantwoorden.
- In de lagere afdeling hanteren de leraren meestal methodegebonden toetsen om de studievoortgang en het –succes van de leerlingen te meten. Bij het opstellen van eigen toetsen wordt niet altijd nagedacht over de validiteit en het al dan niet realiseren van eindtermen en leerplandoelen.
- De klassenraad overweegt op ernstige wijze of de leerlingen recht hebben op het getuigschrift basisonderwijs.

5.3 Outcomes

5.3.1 Vervolgonderwijs

De school heeft een vrij goed zicht op de doorstroming van haar leerlingen.

Vaststellingen

- In het huidige GOK-actieplan worden binnen het thema doorstroming en oriëntering heel wat acties uitgewerkt waarbij de procedures versterkt worden om een visie en gelijkgericht handelen inzake doorstroming en oriëntering te realiseren.
- Door de kleinschaligheid van de school heeft het team een vrij duidelijk zicht op de prestaties en slaagcijfers van de leerlingen in het vervolgonderwijs.
- De beschikbare resultaten uit de eerste leerjaren van het secundair onderwijs illustreren dat de leerlingen naar alle niveaus doorstromen en er veelal voldoende tot behoorlijke resultaten halen.

5.4   Tevredenheid

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.2 Personeel

6.2.1 Personeelsbeheer

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- het vooropstellen en bewaken van effecten
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing

6.2.1.1 Personeelsorganisatie

Vaststellingen

- De directeur hanteert een strategisch stappenplan bij de aanwerving van nieuwe personeelsleden. De schoolleider streeft ernaar om de meest geschikte kandidaten in de best passende vacature in te zetten. Tijdens sollicitatiegesprekken laat ze zich soms bijstaan door een deskundige.
- Alhoewel de directeur op vastgelegde tijdstippen en frequent aanwezig is in Waarschoot is een leraar aangeduid als lokaal verantwoordelijke en aanspreekpunt voor deze vestigingsplaats.
- Naast de informele ondersteuning door collega's krijgt elke nieuwe leraar een coach (van dezelfde graad) toegewezen. Daarnaast worden beginnende leerkrachten op schoolniveau begeleid en ondersteund door de zorgcoördinator. Op niveau van de scholengemeenschap begeleidt een mentor de nieuwe leerkrachten.
- De onderwijstijd wordt maximaal en doelgericht benut. Er zijn voldoende kansen tot formeel en informeel overleg. De teamleden stellen zich doorgaans flexibel op ten bate van de school en zijn bereid om tijdens hun kindvrije uren ondersteunende opdrachten in andere klassen uit te voeren.
- Het schoolteam opteert ervoor om (kost wat kost) het jaarklassensysteem te behouden in Zomergem. Deze keuze impliceert dat er bij het begin van het schooljaar geen bijzondere leermeester lichamelijke opvoeding kan aangesteld worden.

6.2.1.2 Evaluatiesysteem

Vaststellingen

- De directeur is duidelijk aanwezig in het schoolleven van beide vestigingsplaatsen en heeft een vrij goed zicht op het functioneren van de teamleden. Zij komt heel regelmatig in de klassen, controleert op geregelde tijdstippen het leerlingenwerk en doet af en toe gerichte klasbezoeken gevolgd door een evaluatiegesprek.
- Voor de opvolging en evaluatie van de individuele teamleden hanteert de directeur zowel voor de tijdelijke als vastbenoemde personeelsleden een herkenbaar evaluatiesysteem. Tijdelijke personeelsleden worden jaarlijks geëvalueerd terwijl vastbenoemde personeelsleden driejaarlijks aan de beurt zijn. Recent werden zelfevaluatie van teamleden afgetoetst aan een evaluatie door de directeur.
- Functioneringsgesprekken vinden momenteel nog niet plaats omdat de functiebeschrijvingen nog in een laatste fase van ontwikkeling zijn op niveau van de scholengroep.

6.3 Logistiek

6.3.1 Materieel beleid

6.3.1.1 Financiële middelen

6.3.1.2 Kostenbeheersing

6.3.1.3 Uitrusting

Vaststellingen

- De school beschikt voor nagenoeg alle leergebieden over voldoende didactisch materieel om de ontwikkelingsdoelen na te streven en de eindtermen te bereiken.
- Zowel in de lagere afdelingen als in de kleuterafdelingen wordt de laatste jaren flink geïnvesteerd in nieuwe onderwijsleerpakketten, ondersteunend didactisch materiaal, opvoedkundige spelen en sport- en spelmateriaal.
- Sommige turntoestellen zijn versleten en aan vervanging toe.
- De gymzaal in Zomergem is tegelijk bergruimte en turnzaal wat een rommelige aanblik biedt en goed georganiseerde lesactiviteiten bemoeilijkt.

6.3.2 Welzijnsbeleid

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- het vooropstellen en bewaken van effecten
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie
- het operationaliseren van een gedragen visie

6.3.2.1 Organisatie van het welzijnsbeleid

Vaststellingen

- Het veiligheidsbeleid dient verder uitgewerkt te worden.
- Het comité preventie en bescherming op het werk voert de wettelijk voorziene opdrachten voldoende uit.
- De interne dienst preventie en bescherming op het werk functioneert voldoende.
- De externe dienst preventie en bescherming op het werk is voldoende complementair met de interne dienst.
- De interne preventiedienst wordt betrokken bij het aankoop- en indienststellingsbeleid maar er zijn nog hiaten die tijdelijk aanvaardbaar zijn.

6.3.2.2 Veiligheid

Vaststellingen

- Gebouwen, lokalen en/of hun inrichting vertonen tekorten met betrekking tot comfort en/of veiligheid die tijdelijk aanvaardbaar zijn.
- Op enkele plaatsen voldoet de veiligheid op het domein van de instelling niet, maar de tekorten zijn tijdelijk aanvaardbaar.
- De verkeersveiligheid in de onmiddellijke omgeving van de tweede vestigingsplaats kan nog worden geoptimaliseerd.
- Er zijn tekorten met betrekking tot brandveiligheid die tijdelijk aanvaardbaar zijn.
- De instelling organiseert en evalueert evacuatieoefeningen conform de regelgeving.

6.3.2.3 Gezondheid en hygiëne

6.3.2.4 Milieu

Vaststellingen

- De manier waarop de instelling met gevaarlijke producten omgaat, vertoont tekorten die tijdelijk aanvaardbaar zijn.

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- het vooropstellen en bewaken van effecten
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie
- het operationaliseren van een gedragen visie
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing

6.4.1.1 Onderwijsaanbod

Vaststellingen

- Op het niveau kleuteronderwijs worden de leerplandoelen Nederlands en wereldoriëntatie geïntegreerd in diverse werk- en planningsdocumenten waardoor de inhoudelijke invulling van het aanbod impliciet bewaakt wordt.
- Op het niveau lager onderwijs is het nastreven van de volledigheid en het evenwicht in het aanbod voor de leergebieden Nederlands en Frans gebaseerd op onderwijsleerpakketten die over de opeenvolgende klassen heen worden gebruikt. Het nieuwe onderwijsleerpakket voor Nederlands wordt gefaseerd ingevoerd.
- Er is weinig expliciete aandacht voor de eindtermen leren en sociale vaardigheden maar de diversiteit binnen het aanbod en de pedagogisch-didactische aanpak van de teamleden garanderen een aanbod dat overeenstemt met de maatschappelijke verwachtingen.
- Voor de leerlingen die het eindniveau technisch lezen bereiken, worden activiteiten rond 'filosoferen met kinderen' georganiseerd.
- De school heeft in ruime mate oog voor een extramuraal aanbod waardoor alle kinderen veelvuldig kennis maken met diverse sociaal-culturele evenementen.

6.4.1.2 Onderwijsorganisatie

Vaststellingen

- De noodgedwongen keuze voor graadsklassen in de lagere afdeling in Waarschoot wordt door het lerarenteam positief aangewend om zelfstandig werken en samenwerken te stimuleren bij de kinderen. In deze klassen wordt ook regelmatig klasdoorbrekend gewerkt waardoor de verschillende leeftijdsgroepen gestimuleerd worden om elkaar te helpen en te ondersteunen.
- De samenstelling van de lessen- en activiteitenroosters garanderen een evenwichtige spreiding van de verschillende leergebieden. Binnen het leergebied lichamelijke opvoeding is er echter een onevenwicht tussen de lestijden zwemmen en het geheel van de onderwijstijd voor bewegingsopvoeding.
- Om tegemoet te komen aan de verwachtingen van het secundair onderwijs organiseert de school in de derde graad binnen het reguliere activiteitenrooster een bijkomende lestijd Frans.
- Vanuit een bewuste keuze worden de lessen lichamelijke opvoeding om schoolorganisatorische redenen voor het overgrote deel verzorgd door de klastitularissen.

- Binnen haar onderwijsorganisatie creëert de school heel wat ruimte voor de samenwerking met externen in het kader van de begeleiding van kinderen met een specifieke leer- of ontwikkelingsstoornis.

6.4.2 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- het vooropstellen en bewaken van effecten
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing
- het gebruik van externe gegevens voor evaluatie en bijsturing.

6.4.2.1 Afstemming andere partners

6.4.2.2 Leerbegeleiding

Vaststellingen

- Het schoolteam ontwikkelde een eigen visie op de wijze waarop het de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces wil aanpakken en bouwde in gezamenlijk overleg een structuur uit op school- klas- en leerlingniveau. Dit biedt perspectieven om adequaat in te spelen op de mogelijkheden en beperkingen van de kinderen.
- In beide kleuterafdelingen is de zorgbrede werking een geïntegreerd deel van het onderwijsleerproces. Differentiatie is verwerkt in het dagprogramma en gekoppeld aan gerichte activiteiten. Op basis van doelgerichte en geregelde observaties die aansluiten op het ontwikkelingsproces en gericht zijn op de totale persoonlijkheidsontwikkeling, creëren de leidsters – ondersteund door de zorgleraar- kansen voor de kleuters om te vorderen op eigen tempo en/of niveau.
- De wijze waarop de leerkrachten in de lagere afdelingen initiatieven nemen in de ondersteuning van het leerproces van de kinderen situeert zich enerzijds op het niveau van de spontane inzet van de klastitularissen in de dagelijkse praktijk. Anderzijds wordt de zorgleraar ingeschakeld voor leerlingen waarvoor tijdelijk een andere aanpak aangewezen is.
- Uit de leerlingendossiers blijkt dat het team de beginsituatie van de leerlingen op multidisciplinaire wijze en vrij volledig in kaart brengt. De leraren wenden deze informatie aan als uitgangspunt om hun aanpak erop af te stemmen.
- Voor leerlingen met ernstige leer- en ontwikkelingsachterstanden hanteert de school een gedifferentieerd curriculum. Niet alleen de te verwerven leerinhouden worden bepaald, maar ook de eventuele compenserende maatregelen en de evaluatiewijze. De school voert een duidelijke communicatie over het gedifferentieerd curriculum en maakt duidelijke afspraken met alle betrokkenen waaronder de ouders.
- De zorgleerkracht (die eveneens als zorgcoördinator fungeert) voorziet op schoolniveau in de nodige procedures en structuren die het leer- en ontwikkelingsproces van zowel kinderen met een leervoorsprong als kinderen met een leerachterstand ondersteunen en optimaliseren. Haar tussenkomsten situeren zich vooral in de onderbouw binnen de leergebieden Nederlands en wiskunde en in de kleuterklassen binnen de motorische ontwikkeling van de kinderen.
- Binnen de klassen is de eerstelijnszorg een duidelijke bekommernis voor de groepsleraren. Er is daarbij in verschillende klassen onder meer aandacht voor diverse vormen van differentiatie en het gebruik van flexibele groeperingsvormen.
- De school doet heel wat inspanningen om schoolloopbaangegevens, observatielijsten en toetsresultaten van de kinderen bij te houden in een leerlingendossier. De functionaliteit van de beschikbare informatie bij de organisatie van zorgverbredende initiatieven, die kaderen binnen een zorgcontinuüm, is echter onduidelijk. Hoewel het team met dit leerlingendossier beoogt het ontwikkelingstraject van de kinderen eenduidig te visualiseren, is het van sommige leerlingen niet gemakkelijk om de ontwikkelingsevolutie die ze doorheen de school doormaken, op te volgen.
- In de meeste klassen herkennen we werk- en groeperingsvormen die toelaten verschillen tussen leerlingen op te vangen. Hoewel leraren contract- en hoekenwerk meestal aanwenden om de

verzelfstandiging van leerlingen te bevorderen, zien we dat deze werkvormen in sommige klassen ook gericht zijn op differentiatie.

- Zowat alle teamleden baseren zich op de methodegebonden toetsen en de toetsen uit het leerlingvolgsysteem om zich een beeld te vormen over de ontwikkelingsevolutie die de leerlingen doormaken.
- Het schoolteam stelde zich nog geen vragen bij de hoeveelheid toetsen die het afneemt met het oog op het bepalen van het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Ook het feit dat verschillende toetsen peilen naar hetzelfde ontwikkelingsaspect stond nog niet ter discussie. Het is dan ook niet denkbeeldig dat de meerwaarde van een aantal toetsen eerder beperkt is en dat 'overtuetsing' voor sommige kinderen een verlies van waardevolle onderwijstijd betekent.
- Qua leesbegeleiding en -bevordering missen enkele klasdoorbrekende werkvormen zoals niveaulezen, tutorlezen en geregeld bibliotheekbezoek hun doel niet.
- De ondersteuning door de externe begeleiders geïntegreerd onderwijs (GON) is kwaliteitsvol, effectief en geïntegreerd.
- De school maakt gebruik van de deskundigheid van diverse externe partners, onder andere het CLB, de GON-begeleiding en privétherapeuten.

6.4.2.3 Loopbaanbegeleiding

6.4.2.4 Sociale en emotionele begeleiding

Vaststellingen

- Tijdens het klashouden hebben de meeste teamleden expliciet aandacht voor de sociale en emotionele ontwikkeling van de kinderen. Didactische werkvormen als coöperatief leren, partner- en groepswork ondersteunen deze houding.
- Beide vestigingsplaatsen ademen een familiale en kindvriendelijke sfeer uit waarbij heel wat aandacht gaat naar het welbevinden van de leerlingen.
- Zowel in de kleuterafdelingen als in de lagere afdelingen zijn heel wat observaties van de leraren gericht op het detecteren en begeleiden van sociaal-emotionele problemen
- Kinderen met specifieke gedragsproblemen worden begeleid of gecoacht aan de hand van een gedragskaart.
- Niet zelden nemen teamleden persoonlijke, soms zelfs verregaande initiatieven om het emotionele welbevinden van de kinderen te bevorderen.
- De kinderraad heeft voornamelijk een inbreng op organisatorische aspecten van de schoolwerking. In het schoolbeeld illustreren verschillende realisaties (o.a. spelkoffers, speelplaatsinrichting...) de goede werking van dit inspraakorgaan.
- De school neemt initiatieven (o.a. de praatboom, praatbank ...) en maakt ruimte en tijd om de kinderen te helpen bij het zelfstandig oplossen van conflicten.
- Het team bespreekt ernstige sociaal-emotionele problemen op het multidisciplinair overleg en schakelt zo nodig het CLB in. Het voert tevens gesprekken met ouders. Het levert inspanningen om zo nodig externe hulpverlening in te schakelen.

6.4.3 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- het vooropstellen en bewaken van effecten
- het operationaliseren van een gedragen visie

6.4.3.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- De teamleden bevestigen de kinderen en moedigen hen aan door hun motiverende mondelinge of schriftelijke evaluatie.
- Op school heerst een evaluatiecultuur die vooral nog gericht is op rapportering. Om vorderingen van kinderen vast te stellen, gebruikt het team observaties, gestandaardiseerde volgsysteemtoetsen, methodegebonden en eigen toetsen. Het team is nog niet toe aan vormen van alternatieve evaluatie.
- De kleuters worden zoveel mogelijk geëvalueerd op alle aspecten van de persoonlijkheidsontwikkeling. De taalcompetenties van de vijfjarigen worden in het begin van het schooljaar geëvalueerd zodat eventuele preventieve ondersteuning tijdig kan geboden worden.
- Het team van de lagere afdelingen verwoordt de evaluatiepraktijk als één van haar inhoudelijke werkpunten voor de toekomst. De evaluatie is immers vooral gericht op resultaatsbepaling en in meerdere groepen weinig op (bij)sturing van het leerproces van de kinderen en van het onderwijskundig handelen van de leraar.
- Recent nam de school deel aan centrale eindtoetsen. Dit is een stap in de goede richting gezien, behalve de resultaten van de methodetoetsen, de school voor verschillende leergebieden weinig betrouwbare outputgegevens verzamelt die kunnen bijdragen tot een gefundeerde uitspraak over het al dan niet realiseren van de leerplandoelen en eindtermen.
- De evaluatie is weinig expliciet aan de leerplandoelen gelinkt om de resultaten als verantwoording van de inspannings- en resultaatsverplichting van de school te gebruiken.
- Leerlingen die een eigen traject volgen voor Nederlands of wiskunde krijgen aan hun niveau aangepaste toetsen.

6.4.3.2 Rapporteringspraktijk

Vaststellingen

- Het (doelen)rapport is sterk productgericht en wordt nog niet aangewend om het ontwikkelingstraject van de kinderen op een gedifferentieerde wijze in kaart te brengen.
- De onevenwichtige verhouding in de wijze waarop de school rapporteert over de cognitieve ontwikkeling ten opzichte van de andere ontwikkelingscomponenten, geeft soms een eenzijdig beeld over de mogelijkheden van de leerlingen.
- In de lagere afdeling krijgen de ouders vier keer per jaar de gelegenheid om aan de hand van een rapport de ontwikkeling van hun kind tijdens een oudercontact met de klasleraar te bespreken.
- De kleuters krijgen drie keer per schooljaar een kleuterrapport waarin de ouders hoofdzakelijk een neerslag vinden van de vorderingen van hun kind op basis van de observatielijsten die de leidsters hanteren. In de derde kleuterklas worden op het rapport eveneens de tussentijdse evaluaties met betrekking tot schoolbekwaamheid genoteerd.
- In het huidige GOK-actieplan zijn verschillende acties opgenomen om zowel de huidige rapportering, de communicatie met de ouders als het zelfevaluerend vermogen van de kinderen te optimaliseren.
- Leerlingen krijgen kansen om zichzelf te evalueren wat betreft leer- en werkhouding en sociale vaardigheden, maar dit is nog voor uitbreiding vatbaar.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- Het kleuteronderwijs realiseert voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie een aanbod dat voldoende intentioneel focust op de leerplandoelen en decretale ontwikkelingsdoelen.
- Het lager onderwijs toont met valide en andere gegevens aan dat de meeste leerlingen de eindtermen van Nederlands en Frans op het einde van de basisschool behalen.
- De school streeft ernaar om kinderen in een aangename en kindvriendelijke omgeving een degelijke opvoeding en brede ontplooiingskansen te bieden.
- De leerbegeleiding en de sociaal-emotionele begeleiding is op school-, leraren- en kindniveau deskundig, systematisch en geïntegreerd uitgebouwd.
- De school realiseert een gedifferentieerde aanpak van leerlingen en een degelijke ondersteuning van het leerproces. Leerkrachten begeleiden elkaars groep of leerlingen met specifieke moeilijkheden. Voor een aantal leerlingen voorziet de school in een goed doordacht eigen curriculum.
- De school heeft heel veel aandacht voor sociale vaardigheden. Dat uit zich vooral in een hartelijk, veilig en respectvol klas- en schoolklimaat waarbij heel veel aandacht gaat naar het welbevinden van de kinderen.
- Het team getuigt van een grote inzet en een sterk engagement en grijpt nieuwe uitdagingen in een open sfeer aan.
- Op basis van uiteenlopende acties en aanpakstrategieën biedt het team adequate hulp aan leerlingen met sociaal-emotionele problemen.
- De bouwplannen zijn een antwoord op de infrastructurele noden op korte en langere termijn.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- De school verzamelt een aantal outputgegevens maar het outputbeleid kan nog grondiger uitgebouwd worden.
- Voor sociale vaardigheden en leren leren vormen de eindtermen nog niet het uitgangspunt. De decretaal verplichte planmatige aanpak op basis van een uitgeschreven planning kan nog grondiger uitgewerkt worden.
- Bij de concrete realisatie van het leergebied Frans kan de school meer rekening houden met de uitgangspunten en de visie van het leerplan en de mondelinge communicatieve vaardigheden de gepaste aandacht geven.
- De school kan voor het lager onderwijs meer werk maken van een visie op de evaluatie en de rapporteringspraktijk daarop beter afstemmen.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

Leerplanrealisatie

- Niettegenstaande de reeds geleverde inspanningen kan de school voor het lager onderwijs nog onvoldoende aantonen dat de eindtermen lichamelijke opvoeding op een gegradeerde en continue wijze gerealiseerd worden.

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet van 17 juli 1991, inzonderheid het artikel 5, alsmede in uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de wijze waarop sommige bevoegdheden van de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap worden uitgevoerd van 2 februari 1999, artikel 10:

is het advies voor erkenning en financiering **GUNSTIG BEPERKT TOT HET SCHOOLJAAR 2010-2011**.

De hieronder aangekruiste items scoren onvoldoende en hebben tot dit advies geleid.

3285 - Basisschool vh Gemeenschapsond. te
Zomergem

Omwille van

Veiligheid	
Organisatie van het welzijnsbeleid	
Bewoonbaarheid	
Veiligheid van de leer- en werkomgeving	
Hygiëne, gezondheid en milieuzorg	
Regelgeving	
Gewoon kleuteronderwijs :	DL-f
Leergebied	
Nederlands	J
wiskundige initiatie	
wereldoriëntatie	J
muzische vorming	
lichamelijke opvoeding	J
Gewoon lager onderwijs :	
Leergebied	
Nederlands	J
Frans	J
wiskunde	
wereldoriëntatie	
muzische vorming	
	J
lichamelijke opvoeding	J
Leergebiedoverschrijdende ET	
leren leren	J
sociale vaardigheden	J
ICT	

x

onvoldoende garanties met betrekking tot het bereiken van de eindtermen (motorische competenties)

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2011** kunnen aantonen dat alle tekorten werden weggewerkt.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Francis Vandenbroucke

Datum van verzending aan de directie en het schoolbestuur:

Voor kennisname

De directie/het schoolbestuur

Naam: